

MILOTICE

JARNÍ ZPRAVODAJ

1/2019
XXI. ročník

OÚ Kontakty

Starosta, místostarosta
518 619 479

Matrika, evidence obyvatel,
podatelna
518 619 541

Kabelová televize, hlášení
518 619 047

Poplatky, hřbitov, účetní,
majetek obce
518 619 642

Správce hřbitova
724 798 012

Škola
518 619 490

Kultura
724 760 296

Sběrný dvůr
724 798 013

Lezecká stěna
724 798 015

podatelna@milotice.cz

starosta@milotice.cz

kultura@milotice.cz

mistostarosta@milotice.cz

poplatky@milotice.cz

-www.milotice.cz-

Slovo starosty obce

Vážení spoluobčané, vítám vás opět u nového výtisku Zpravodaje, který tímto číslem vstupuje do svého 21. ročníku. Vaše domácnosti už obdržely za ta léta více než 80 čísel tohoto nepostradatelného glosátora dění v naší obci a jejím blízkém okolí. Napadá mě (možná, že i z důvodu absence vhodnějších témat), zda má význam v dnešní elektronické době podávat občanům informace v listinné podobě.

Mladší z nás o tom určitě pochybují, vždyť zprávy se dají sdělovat i jiným, nepoměrně rychlejším způsobem, jako je internet, různé sociální sítě či prostřednictvím stroze psaných esemesek. V rychlosti nemůže tištěná forma vydávaná ve čtvrtletních intervalech se jmenovanými médii soutěžit ani náhodou. Ale může, mobilem poslána,

krátká textová zpráva vyličit atmosféru, nasazení spolků při pořádání různých společenských počinů? Může věrně popsat, co jsme prožili, či na co se těšit v následujících třech měsících? Jsem přesvědčen, že ne.

Snad ze mě nemluví „staromilec“, který se urputně brání novým médiím. Nebráním se jim, koneckonců se jim nelze bránit, jsou všudypřítomná, najdou si nás, ať už chceme, či nikoli. To však neznamená, že díky nim bude tištěná podoba upozadována. Tato forma má nesporně mnoho jiných výhod, třeba to, že články jsou psány uvážlivě, bez afektu a momentálního rozpoložení sdělovatele. Další nespornou výhodou vidím v autorizaci článků, dopisovatel zpravodaje se pod článek podepíše, i s tím rizikem, že nese „svou kůži na trh“, není anonymní, je skutečný.

Ale zpět ke zpravodaji a k úvahám, zda, a v jaké podobě s vydáváním dalších čísel pokračovat. Možná by to bylo vhodné téma pro čtenáře, vždyť všechny informace jsou určeny pro ně. Zpětná vazba je moc a moc důležitá, a nejenom pro oblast zpravodajství. Takže svůj úvodník беру jako výzvu občanům a zároveň jako přání našemu periodiku k jeho dvacátým prvním narozeninám.

A když už jsem u přání, jedno míří také k vám. Je to přání dobré pohody, která k jaru neodmyslitelně patří. Přeji hodně zdraví a pokojné prožití velikonočních svátků. Přeji vše dobré, věřím, že vám toto přání budou tlumočit kolegové z redakce po dlouhou řádku let. To vám ze srdce přeje

Josef Levek, starosta obce

Z jednání zastupitelstva

ZO ze dne 18. 12. 2018

pověřuje:

- Starostu obce provedením rozpočtového opatření k 31. 12. 2018 v plném rozsahu
- Martina Gerycha a Petra Šrahulka přijímat sňatečné prohlášení snoubenců o uzavření manželství

schvaluje:

- Podání dotace na půdní vestavbu základní školy na MAS Kyjovské Slovácko
- Podání dotace na komunikaci Na Kánále na MMR
- Podání dotace na dětské hřiště na MMR
- Prodloužení termínu vyúčtování dotace na rekonstrukci požárního vozu CAS
- Ukončení nájemní smlouvy se společností Agronavi, s. r. o., Kelčany
- Uzavření smlouvy o bezplatném převodu majetku s Mikroregionem Nový Dvůr
- Smlouvu se Státním pozemkovým úřadem o právu provést stavbu vedlejších polních cest
- Rozpočet obce na rok 2019
- Příspěvky spolkům obce
- Přílohu ke Strategii obce
- Obecně závaznou vyhlášku
- Uzavření dohody o provedení práce s panem Ladislavem Lungou
- Ceník služeb souvisejících s provozem hřbitova

ZO ze dne 31. 1. 2019

schvaluje:

- Rozpočtové opatření č. 1/2019
- Podání žádosti na půdní vestavbu základní školy na MMR
- Podání žádosti na modernizaci tělocvičny ZŠ a MŠ na MMR
- Podání žádosti o dotaci na rekonstrukci vnitřních prostor bývalé MŠ na MMR
- Podání Registrace akce na pořízení dopravního automobilu pro 9 osob na GR HZS
- Podání žádosti na rekonstrukci vestibulu kulturního domu na JMK
- Podání žádosti na kofinancování přijaté dotace na půdní vestavbu ZŠ na JMK
- Pacht části pozemku č. 14/3 (zmrzlý nový stánek)
- Prodej části pozemku parc. č. 2206/31
- Podepsání smlouvy o dílo se spol. Swietelsky, s. r. o., na zhotovení ZTV u Lihovaru
- Žádosti o příspěvek na činnost spolků v obci
- Veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace se Sdružením hasičů ČMS
- Veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace s Římskokatolickou farností Milotice
- Veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace s Fotbalovým klubem Milotice
- Zvýšení ceny za nájem v bytech na ul. Školní a Rafanda s účinností od 1. 4. 2019

revokuje:

- Usnesení č. 8/2018-4 ze dne 18. 12. 2018

bere na vědomí:

- Rozpočet ZŠ a MŠ na rok 2019

ZO ze dne 26. 2. 2019

schvaluje:

- Vyvěšení záměru na bezúplatné darování pozemku parc. č. 7604/2
- Dohodu o narovnání s firmou Inženýrské stavby Hodonín, s. r. o.
- Odkup části pozemků parc. č. 754/54, parc. č. 754/54 a parc. č. 6320
- Příspěvek na činnost
- Přistoupení obce Milotice do Sdružení místních samospráv ČR
- Podání žádosti o dotaci na akci Modernizace tělocvičny ZŠ a MŠ na MMR
- Podání žádosti o dotaci na Stavební úpravy objektu bývalé MŠ na MMR
- Spolufinancování dotace Fotbalovému klubu na rekonstrukci kabin z JMK
- Podání žádosti o dotaci na regionální kolo soutěže ve verbuňku na JMK
- Příspěvek na zakoupení nových sanitních vozů pro nemocnici Kyjov
- Podání dotace na dětská hřiště na MMR

neschvaluje:

- Dodatek ke smlouvě o odvozu odpadů se společností Megawaste, spol. s r.o.

revokuje:

- Usnesení č. 1/2019-7 ze dne 31. 1. 2019
- Usnesení č. 1/2019-6 ze dne 31. 1. 2019

Společenská kronika

Jubilanti

leden

80 let	František Wind
83 let	Naděžda Macháčková
84 let	Františka Gregorovičová
85 let	Zdeňka Trpíková
86 let	Václav Dobeš
88 let	Antonín Koutný Marie Holubová
90 let	Marie Skřivánková Marie Díková

únor

80 let	Milada Koryťáková Anežka Procházková
82 let	Marie Šnajdrová
83 let	Augustin Janík
84 let	Božena Boorová
89 let	Květoslava Příkazská

březen

81 let	Josef Paytok
82 let	Božena Chytilová
83 let	Marie Kristová Marta Zajícová
85 let	Antonín Ingr Ludmila Grufíková
87 let	Ladislav Lunga

Narození

prosinec 2018

Jakub Kučeřík
Kristína Fungačová

leden

Daniel Cibula

Úmrtí

prosinec 2018

Julie Cibulková
Zdeněk Zajíc

leden

Anna Grufíková
Jaroslava Valášková

Zlatou svatbu

(50 let) oslavili:

Ludmila a Jan Skládalo (8. 2. 1969)

V roce 2018 se narodilo 23 nových občanků, z toho bylo 11 holčiček a 12 chlapců. K trvalému pobytu se přihlásilo 9 nových občanů a odhlásilo se z TP 32 občanů. V roce 2018 zemřelo 19 občanů. K 31. 12. 2018 bylo v Miloticích k trvalému pobytu přihlášeno 1892 občanů.

Ke zveřejnění jmen výše uvedených osob byl dán souhlas.

Přehled plánovaných akcí

Duben:

- 6. 4. Zahájení sezony v konírně
- 7. 4. Degustace vín
- 13. 4. Velikonoční tvoření
- 21. 4. Tradiční košť vína
- 27. 4. Pálení čarodějnic
- 28. 4. Autorské čtení

Květen:

- 5. 5. Odpoledne pro seniory

- 11. 5. Traktoriáda a žehnání traktorů

- 26. 5. Zpívání mužských sborů
- 26. 5. Regionální kolo soutěže ve verbuňku
- 31. 5. Vernisáž výstavy

Červen:

- 1. 6. Dětský den u myslivců
- 15. 6. Hasičská soutěž
- 16. 6. Zbořilovy Milotice
- 22. 6. Soutěž ve vaření kotlíkového guláše

Ohlédnutí za koncem roku 2018

I když už máme za sebou tři měsíce roku 2019, ráda bych se na stránkách zpravodaje vrátila do roku loňského, konkrétně k jeho závěru. V tuto dobu se totiž v naší obci koná tolik akcí, že si z nich určitě vybere každý. Bohužel se tyto akce konají v době, kdy zimní zpravodaj je již v tiskárně a do jarního vydání zapomeneme, jak jsme konec předchozího roku prožívali.

Proto se to nyní pokusím napravit a vzpomenout za vás.

O mikulášské besídce, která proběhla 2. prosince jste si stihli přečíst ještě v zimním zpravodaji. Hned následující víkend byl místní kulturní dům plně využitý. V sobotu se pod taktovkou Klubu batolat proměnil v tržiště, kde si na své přišly především děti. Ty si mohly vytvořit nějakou maličkost na památku anebo rovnou nějakou sladkost, kterou jistě nestihly přinést až domů, a také zhlédnout loutkové divadlo. Ti ostatní si pak mohli nakoupit drobnosti od řemeslníků z širokého okolí. V neděli kulturní dům už působil jako důstojný prostor, kde se návštěvníci mohli zaposlouchat do předvánočního koncertu DH Miločanka a jejích hostů a na chvíli zapomenout na předvánoční shon. Obě tyto akce proběhly už potřetí a věřím, že si už našly své příznivce.

Následující neděli jsme se pak sešli na prostranství u obecního úřadu, kde vystoupily v krátkém programu děti z mateřské školy, mužský a ženský sbor a na trubku zahrál Ondra Horák. V předšálí jako vždy byla možnost dokoupit malou drobnost k vánočním od místních šikovných prodejců a hlavně koupí výrobků z Haiti nebo příspěvkem do připravené kasičky podpořit vzdělání dětí na Haiti.

Poslední „milotickou“ akcí v roce byl živý Betlém. Konal se po čtyřech letech a přestože počasí nám opět zrovna nepřálo, přišlo tuto akci podpořit poměrně dost lidí. A za to bych chtěla poděkovat. I když se to nezdá, je za tím úsilí a nezištná pomoc mnoha lidí a představa, že v deštivém a chladném počasí nikdo nepřijde, zrovna na náladě nepřidá.

Naše předtucha se naštěstí nevyplnila. I při této akci se vybíralo na dobrou věc. Tentokrát vybrané peníze putovaly do stacionáře Vlastovka v Hodoníně. Vybralo se celkem 5464 Kč.

Na tomto místě bych chtěla poděkovat všem, nejen těm, kdo finančně na akcích přispěli na dobrou věc, ale hlavně těm, kteří se se zápallem zhostili role herců (dobrovolníci z řad občanů), osvětlovačů (hasiči), zvukařů (Fr. Pres), kostymérů (M. Bočková), zapůjčení kostýmů (seniorky, SZ Milotice), práce se zvířaty (R. Šeďa, P. Krist, J. Úradníková), catering (seniorky, hasiči) a technické zázemí + šatny (rodina Grufíková, Kristova a Strítecká). Především bych ale chtěla poděkovat scénaristkám, režisérkám, producentkám, prostě těm, které to měly všechno na svých bedrech – Pavlíně Náplavové a Markétě Belkové. Děkuji.

Následující den opět vysvitlo sluníčko a my jsme se v hojném počtu vydali na pravidelný silvestrovský pochod, tentokrát do Svatobořic-Mistřína. Letošním tématem byla řemesla. Takovým nepsaným pravidlem se stalo, že pokud se obce mikroregionu chtějí od sebe odlišit, mají nějakou svoji barvu. Milotice mají bílou. A tak jsme věrni této barvě zvolili řemeslo kuchařů. Po příchodu do Svatobořic-Mistřína jsme zjistili, že se v bílé dostavili skorní zedníci, vacenovští řezníci nebo vlkošští malíři. A tak bylo široko daleko bílo, ačkoli nikde nebyla ani vložka sněhu. Jelikož místem setkání byl zvolen Sběrný dvůr, každá obec byla při příchodu přesně zvážena. Milotice byly, po Svatobořicích-Mistříně, zvoleny jako nejváženější obec. Protože se počítalo, že místních bude nejvíce, byla pořádací obec ze soutěže vyloučena. A tak náš pan starosta převzal z rukou jejího starosty věnec, který pak vlastními silami přinesl na obecní úřad, kde visí na čestném místě dodnes.

Lenka Knotková

Společenský ples

V letošním roce se už po šesté konal společný ples obce Milotice a ZŠ a MŠ Milotice. Že se jedná o dobrý počin, svědčil i fakt, že až do konce plesu byl sál plný. Po roční přestávce hrál opět Vivian band ze Zlína. Slavnostní polonézy se opět s úspěchem zhostili žáci deváté třídy pod vedením Mgr. Ivany Smolákové. Dalším zpestřením byl i kouzelník Šeklin, který za spolupomoci některých účastníků plesu vykouznil smích na tvářích všech přítomných. Součástí každého plesu je také tombola. Tímto děkuji všem, kteří do ní přispěli svými dary. Těm, kteří vyhráli, gratulujeme a těm, kdo nevyhráli, snad bude přát štěstí příště.

Lenka Knotková

Poslední aristokratka

Snad každý milotický občan, který v první polovině března projížděl okolo zámku nebo je aktivní na sociálních sítích postřehl, že na zámku v Miloticích se po delší době opět usídlili filmaři. Přijeli natáčet podstatnou část nového českého filmu, tentokrát podle předlohy románu kastelána Evžena Bočka *Poslední aristokratka*. Režie se ujal Jiří Vejdělek, hrají Hynek Čermák, Yvona Stolařová, Táňa Vilhelmová, Eliška Balzerová, Vojta Kotek, Pavel Liška, Taťána Pauhofová, Zdenka Procházková a další. „Hlavní prostředí příběhu není rozhodně

všední, protože být zámeckým pánem se nepoštěstí každému. O to reálněji musí ovšem filmová *Kostka* vypadat. Žádný ateliér, točíme ve skutečných historických objektech,“ vysvětlil nám režisér Jiří Vejdělek. Natáčelo se také na zámku Lemberk na Liberecku, v Buchlovicích u Uherského Hradiště, na zámku Rájec v okrese Blansko a v Jaroslavicích na Znojemsku. Film vzniká s podporou Jihomoravského filmového nadačního fondu a ve spolupráci s Národním památkovým ústavem. Premiéra bude 24. října 2019.

Lenka Knotková

Státní zámek

Prohlídková trasa milotického zámku byla v předstihu – již v polovině února – připravena na novou sezonu, a to kvůli filmovému natáčení *Poslední aristokratky*. Filmování začalo v pátek 1. března a trvalo tři týdny. Natáčelo se v kapli, oratoři, ve freskovém sále, kulečnicku, knihovně, na garde, na chodbách, na nádvořích, sklepech nebo v zámecké kuchyni, která byla přemalována na modro. Všechny zbylé provozní prostory a kanceláře obsadil štáb. Toto filmování však letos nebude jediným. V týdnu po velikonočních se budou na zámku natáčet scény k připravovanému zahraničnímu filmu o osudech norské královské rodiny za druhé světové války.

Nová návštěvnická sezona začne v sobotu 30. března. Kvůli plošnému nařízení z vyšších míst přinese opět navýšení vstupného. Na návštěvníky v nové sezoně však také v knihovně čeká opravený tereziánský lustr z 18. století, který byl před restaurováním v žalostném stavu – například na něm byly navěšeny skleněné části z jiných osvětlovacích těles. Lustr byl také elektrifikován, takže až bude někdy v budoucnu zavedena elektřina do prohlídkové trasy, bude svítit. Oprava a elektrifikace lustru vyšla na téměř 130 tisíc korun.

Od 1. ledna 2019 začala v areálu probíhat největší rekonstrukční akce v novodobých dějinách milotického zámku – generální revitalizace zámeckého zahradnictví. Tato akce za celkem 30 mil. Kč je rozdělena do dvou etap. V té první za 20 mil. Kč, která začala počátkem tohoto roku, dojde na výstavbu nových skleníků (namísto těch téměř rozpadajících se ze 70. let 20. století)

Farnost

V noci z 8. na 9. března vyrazilo deset farníků na Noční modlitební procesi ze Starého Města na Velehrad. Akce byla proti ratifikaci istanbulské úmluvy, za ochranu tradiční rodiny a nenarozené děti. Začali jsme přednáškou v kostele Svatého Duha ve Starém Městě. Po půlnoci vyšlo asi čtyři sta poutníků procesím na Velehrad, kde jsme putování zakončili mší sv. s biskupem Pavlem Posádem.

V týdnu o 29. do 31. 3. a od 17. do 19. 5. 2019 bude probíhat v Miloticích dominikánská misie pod názvem Dny víry. Tyto misie pořádá Kazatelské středisko České dominikánské provincie pravidelně již řadu let v různých městech a místech naší vlasti. V rámci misie probíhají přednášky, společné modlitby, pravidelný misijní program v kostele či na faře. Misie vždy probíhá ve spolupráci s místní farností, mnohdy za aktivní účasti farníků. I letos budeme pokračovat v žehnání traktorů, které se uskuteční 11. května. Traktory místních občanů se seřadí kolem kostela. Po požehnání se přesunou na prostranství před kulturním domem, kde bude pokračovat další program.

P. Pavel Kaška

a rekonstrukci historického zahradního domku poznamenaného necitlivými stavebními úpravami v průběhu 20. století. Při stavebně-historických průzkumech bylo mimo jiné odhaleno, že komín u zahradního domku, na němž na jaře hnízdí čápi, byl postaven za Ladislava Seilerna v roce 1927.

Tyto velké stavební úpravy zahradnictví, které by měly být hotové do konce roku, nenaruší chod zámku ani zahrady. Kdy ovšem dojde na druhou etapu, tedy výstavbu zahradnických dílen a prostor pro uskladnění techniky, je prozatím ve hvězdách.

Václav Lunga

Zámecké zahradnictví

Zámecké zahradnictví zahájí prodej v sobotu 13. dubna v 10 hodin. Otevřeno bude jako každý rok od úterý do neděle od 10.00 do 17.00 hodin, v pondělí je zavírací den. V nabídce budou tradičně balkónové květiny – muškáty, surfinie, milion bells. Dále nabídneme zeleninovou sadbu paprik, rajčat, košťálovin, pórku atd. Na venkovních záhonech budou k vidění i koupi trvalky, kvetoucí skalničky, keře a čarovníky.

Vzhledem k pokračující rekonstrukci zámeckých skleníků bude prodej probíhat ve stíněnějších podmínkách. Pokusíme se zachovat sortiment. Bohužel nemůžeme zaručit, že v den vaší návštěvy bude v nabídce vše, na co jste zvyklí.

Změny vás čekají hned u vstupu. Nově se bude přicházet do zahradnictví od hlavní cesty (za Hostincem U Draka), kde bude možnost zaparkovat vaše auto. Vstup jsme budovali již v pod-

zimních měsících. Cesta ke vstupu je bohatě osázena trvalkami a jarními cibulovinami a doplněna lavičkami, které zde instalovala obec Milotice.

Roman Krejča

Člen SDH = uniforma?

Zima pomalu, ale jistě končí. Svět se probouzí po zimním spánku, a tak mi to nedá, abych se zamyslela, co to vlastně znamená být součástí sboru dobrovolných hasičů. Jde o snad jen o uniformu a „frčky“ na ní? Omyl! Být dobrovolný hasič znamená ochotu pomáhat ostatním, účastnit se tréninků mladých hasičů, a tím pomoci vedoucí mládeže. Samozřejmostí je zapojovat se do příprav, chystání a také konání všech hasičských akcí a soutěží. To všechno patří k tomu, aby se člověk mohl pyšnit průkazkou člena sboru dobrovolných hasičů. Co tedy dělají hasiči, když všechno spí zimním spánkem?

Během zimního období probíhala příprava hasičského plesu. Tato akce se koná vždy koncem ledna a jinak tomu nebylo ani letos. K tanci a poslechu na velmi zdařilém plesu hrála DH Svárovanka. Ples se vydařil a už teď se těšíme na další. Tímto prostřednictvím bych ráda poděkovala všem sponzorům a dobrovolníkům, již přispěli do tom-

za kterou patří poděkování hlavně mladým hasičům, kteří pod dozorem rodičů, vedoucí mládeže

a kolektivu členů SDH vytvořili úžasnou výzdobu, a dotvořili tak atmosféru plesu.

Další akcí, která nabývá na popularitě je Košť drkotin. Letošní košť, který proběhl 16. února, se pyšnil rekordní účastí. Tímto bych ráda poděkovala všem, kdo přinesli drkotinu, slivovici, likér, pomazánku a jinou pochutinu. Drkotin letos soutěžilo 26. Na prvním místě se umístila Jana Křížová, druhé obsadili hasiči z Vracova a třetí místo obsadila Vlasta Křížová. V tomto roce se hodnotily nejen drkotiny, ale také pomazánky. A v pomazánkách bylo pořadí následující 1. místo Vlasta Křížová, 2. místo Jana Plášková a 3. místo Šárka Flajzarová a Josef Žurovec. Vítězům gratulujeme a ostatní ne-zoufejte, další rok vyhrajete třeba právě vy. Rekordní byla nejen účast a počet drkotin, ale také počet vzorků ovocných a jiných pálenek i likérů, a to ohromných 152 kusů. Ještě jednou moc děkujeme za úžasný počet všech vzorků.

A co všechno pro vás hasiči chystají? Nejblíží akcí je sběr železného šrotu, který

proběhne v dubnu. Již teď srdečně zveme děti i rodiče na odpoledne plné zábavy a her o ceny v duchu pálení čarodějnic, které proběhne na hasičském hřišti 27. dubna. V květnu proběhne Mše svatá za všechny hasiče a v červnu proběhne hned několik hasičských soutěží.

Tím se dostávám k mladým hasičům, na které samozřejmě nesmím zapomenout, ti se během zimního období také neuložili k zimnímu spánku, ale naopak se tvrdě připravovali na soutěže. Každou sobotu trénovali v místní tělocvičně a starší děti se dokonce zapojily do zlepšování vlastní kondice, a to běháním s vedoucí mládeže. Proto držte mládeži palce, aby jejich úsilí bylo na soutěžích úspěšně zúročeno.

A v neposlední řadě velmi rádi uvítáme nové členy, a tak máte-li doma dítě ve věku od 4 do 15 let, které má mnoho energie a rádo by našlo nový koníček, přátele, sport, ale i zábavu, přijďte za námi na trénink. V zimních měsících každou sobotu od 13 hodin do tělocvičny. Od dubna na hasičské hřiště každé úterý a čtvrtek od 16 hodin. Již teď se těšíme na každého odvážlivce.

Alexandra Křížová

Strýc Jařek sa hlásí

Venku už je krásně, ve sklepech sú vína už stabilní, takže vinařom skončila největší práca a vinohradníkom a sadařom zasěj začla.

Počasí snád' letos bude rozumnejší a nebude také sucho už od jara. A esli bude, tož máme U Šidlen už vodovod, tož majiteli sklepů to jistě zachránijú – wapy a šlauchy pojedú na plné obrátky a prostředkem Šidlen potečú potoky špinavé vody aj v tych největších hicoch.

Na schůzi sme byli potěšeni, že za nama do Milotic dojela největší vinohradnická kapacita prof. Pavloušek se svojú přednáškú. Ale jak sa zdovžďeli, že to má byt o nejakéj esce, tož už sa nekeři chtěli zdvíhat ze židlí. Až dyž pochopili, že to není o starém bicyglu Eska, ale o nemoci kmínku ESCA,

tak sa zas posadili, že to snád' (s klobás-kem v ruce) přežijú. Dyž potom zistili, že ten moribundus majú aj ve svojéj vinici, tož byli eště rádi za ty rady.

Po přednášce proběhly volby a to tak, že velice klidně až očekávaně. Kampaň před-volební žádná nebyla, teda aspoň já sem plagáty neviděl a ani žádné úplatky sem v šenku nepocítil. Šak taky kerý trůba by sa cpál do funkcí, co znamenajú enom víc práce, že? Takže přeceda to obhájl a aj tajemníci, pokladníci a výbor byli zvolení hladce. Drobňučký renonc sa stál enom při volbě revizní komis. Dyž sa členi zdovžďeli, že její poslední jednání sa konalo ve vinařství T. Krista, tož sa nekeři výbo-ři chtěli cuknúť a nechat sa zvolit rači do této revizní komise. Dokonca projevili ochotu schůzovat a revidovat néenom jednu ročně, ale klidně aj 2x týdně. Bylo až dojemné, kolik svojého času sú ochot-

ní obětovat svazovéj činnosti. Bylo už ale pozdě - ruky letěly hore a hned' potom sa roznášaly oné klobásky.

Na spravení nálady a jako odměnu sme sa domluvili na uspořádání zájezdu do Národného salóna vín v Bratislavě. Nevím, čím sa měrá úspěšnost takéj exkurze, ale dyž tentok výlet srovnáme s koštem ve Vacenovicách, na kerém potom nekeři skončili, tak ten rozdíl byl teda obrovský. Podlevá vín to bylo z hrušky dúle, poně-vadž byly lepší víniska už vypité, ale zas v salóně vín nepotkáte tolik kamarádů a nemožete si tam zabřeskat u cimbálky. Nech tak nebo tak, byl to deň plný zážit-ků.

Eště na téj saméj schůzi sme sa domlu-vili na podpoře trachtoriády, na brigádě a hlavně na organizaci velikonočního koštu, našej největší akce...

Jarek Grufík

Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Milotice

Zveme všechny znalce, zkušené degustátory i milovníky vín na hodnocení vín, které se uskuteční v sále Kulturního domu v Miloticích v neděli 7. 4. 2019 v 9.30 hodin. Děkujeme za poskytnuté vzorky.

Výstava vín proběhne v neděli 21. 4. 2019 ve 13.00 hodin v Kulturním domě v Miloticích. Vinař, který poskytne 6 a více vzorků (vzorky musí být uvedeny na stejné jméno a stejnou adresu – děkujeme za pochopení), obdrží zdarma čestnou vstupenku na výstavu.

Výdej lahví na vzorky se uskuteční: v sobotu 30. 3. 2019 od 10 do 13 hod., ve čtvrtek 4. 4. 2019 od 16 do 20 hod., v pátek 5. 4. 2019 od 16 do 20 hod.

Výběr vzorků se uskuteční: ve čtvrtek 4. 4. 2019 od 16 do 20 hod., v pátek 5. 4. 2019 od 16 do 20 hod.

Vzorky prosím dávejte pouze do zahrádkáři vydaných lahví.

Vše na zahrádkářském zařízení.

Zbyněk Polášek

Myslivci schůzovali

Jelikož posledním březnovým dnem končí myslivecký rok, sešli se milotičtí nimrodi v sobotu 2. března na výroční členské schůzi, aby zhodnotili končící sezónu a naplánovali svojí činnost na sezónu příští. V úvodu schůze věnovali tichou vzpomínku na zesnulého dlouholetého člena, pana Jaromíra Mrkývku, dobrého kamaráda, jehož náhlý podzimní skon členy hluboce zasáhl. Po tomto smutném začátku bylo zhodnoceno finanční hospodaření spolku, taktéž i lov a chov zvěře. Co se týče srnčí zvěře – situace je stabilizovaná, nevybočující ze situace uplynulých let. Bylo uloveno devět srnců, sedm srn a osm srnčat. Dále byla ulovena tři divoká prasata, což je méně než v minulosti. Tento pokles byl zapříčiněn menšími plochami osetými pro černou zvěř atraktivní kukuřicí, za spoluúčasti extrémního sucha, kdy černá zvěř raději zůstává v poněkud vlhčích lesních komplexech.

U drobné zvěře kritická zůstává situace u zvěře zaječí – té bylo uloveno jen osm

kusů, což je jen desetina běžných úlovků v letech okolo přelomu letopočtu. Nízké stavy přetrvávají i u zvěře bažantí – bylo uloveno celkem 22 kusů. Zde se projevuje mj. i úbytek krytiny (ochrana před predátory) likvidací křovisek, čerstvě na břehu potoka Zamazaná či pod elektrovody. Dále byla ulovena jedna husa polní a 12 divokých kachen, v rámci tlumení zvěře myslivosti škodící také 11 lišek.

V péči o zvěř během vegetačního období byl kladen důraz na doplňování vody do plastových a betonových napajedel, tato aktivita byla v loňském extrémně suchém létě obzvláště důležitá. Pokud jde o péči o zvěř v období zimní potravní nouze, potřeba příkrmování byla tak jako v minulých letech ovlivněna mírným průběhem zimy. Zimní počasí převládalo vlastně jen v měsíci lednu s teplotami klesajícími až k -10 °C, kdy 8. ledna a pak znovu 28. ledna honitbu pokryla asi 15 cm vysoká sněhová vrstva. V obou případech však následným příchodem oblevy do čtyř dnů sních roztál, takže zvěř prakticky nijak ne-strádala.

Měsíc únor byl již ve znamení ryze jarní-

ho slunečného počasí. Přesto bylo příkrmováním zvěře spotřebováno 35 q ječmene, 15 q pšenice a 55 q cukrové řepy. Řepa byla tak jako v minulých letech plošně rozhazována již od podzimu jako důležitý zdroj cukrů, minerálů, vlákniny i vody pro zaječí a srnčí zvěř. Toto zimní období bylo ozvláštěno skutečností, že k malé radosti zemědělců si zdejší krajinu zvolilo k zimování 5–8 tisíc jedinců severských hus běločelých, které ranními a večerními přelety nad naší honitbou střídaly svůj dočasný pobyt mezi nocovištěm v mokřadu u Skoronic a denním pastvištěm v lánu ozimého obilí zasetém po loňské kukuřici mezi velkovýkrmnou prasat a kempem – zaniklým lignitovým dolem Jozef u Dubňan. Husa běločelá je spolu s rovněž severskou husou polní (nově tundrovou) a u nás hnízdící husou velkou zařazena mezi lovnou zvěř s dobou lovu od 16. srpna do 15. ledna.

Po zhodnocení končící myslivecké sezóny následovala diskuse. Po rozpravě by vysloven souhlas s přijetím nového člena pana Filipa Frialy ze slovenských Malacek, čímž byl kompenzován ubývající

počet členů, a zároveň navázána takřkající přeshraniční sousedská spolupráce. V diskusi byl kritizován přetrvávající nešvar některých nezodpovědných občanů v podobě vyvážení komunálního odpadu

do honitby, zejména odpadu biologického z porážky domácích zvířat (prase, ovce), jež se charakterem dotýká výkonu práva myslivosti a souvisejících veterinárních nařízení. Závěrem bylo stanoveno datum

konání tradičního Dne dětí u myslivců na sobotu 1. června, na kteroužto akci je tímto veřejnost srdečně zvána. Myslivosti zdar!

Za MS Horky Jiří Wenzl

Zimující husy běločelé na pastvě u kempu Jozef

Zajíc si v lese Na pískách pochutnává na cukrové řepě

Klub seniorů

Letošní krásná zima se nám, seniorům, překulila rychle, ani jsme nestačili zazimovat! Koncem roku jsme se stěhovali z Komunitního centra do přístavby kulturního domu. Nemáme tam vhodné podmínky, ale chápeme to a těšíme se, až se vše vyřeší. V lednu jsme zahajovali plesovou sezonu Tanečním odpolednem. I když vás chceme přivítat pěkným kulturním programem s novým tanečkem a nosíme osobně pozvánky do každého domu, přijde jen pár lidí. Moc nás to mrzí. Příští rok máme 10. výročí plesu, tak snad nás podpoří více spoluobčanů. V únoru jsme uspořádali výstavu ručních prací. Měla mimořádnou odezvu. Lidé nám napsali 11 stránek poděkování do naší kroniky. Máme velkou radost. Děkujeme všem, kdo nám přinesli své výrobky a kdo nám jakkoli pomáhal tuto krásnou výstavu uskutečnit.

Také na koštu drkotin jsme měli účast zásluhou Vlasty Křížové, která se každoročně umísťuje na předních místech. 17. února jsme oplatili návštěvu seniorům z Ratiškovice na jejich plesu. V pondělí před Popelčiní středou jsme prožili hezký den. Tak jako každý rok v tuto dobu jsme zavzpomínali básničkami a společným zpíváním na naše maminky a babičky a po společné večeři jsme si udělali i s panem farářem a ministranty fašánek s pochováváním basy. K tomu nám zahrál Gusta Janík na harmoniku a bylo veselo! Několikrát jsme pochovávali basu s našimi mla-

dými na kulturáku. Chtěli jsme jim ukázat, v jakém smutečním kroji se dřív choďovalo na pohřby.

V březnu jsme opět spolu s Ratiškovci odjeli na týdenní pobyt do Sezimova Ústí.

Naši bohatou činnost nám závidí senioři z širokého okolí i města Kyjova. Přijďte mezi nás. Pobavíte se a zjistíte, že s úsměvem jde všechno líp!

Přejí vám krásné vykročení do jarních dnů a dá-li Bůh – těšíme se na další činnost v naší krásné dědině.

Libuše Šrahulková

Orel jednota Milotice

V tomto roce oslaví naše jednota 100 let od svého založení. V květnu se zúčastníme společných oslav 100. výročí jednot župy Šilingrov, jejíž jsme součástí. Na těchto oslavách 18. května v Žarošicích vystoupí naše děvčata se sestavami aerobiku a zumbly. Program a termín oslav naší jednoty je stále v jednání. Stejně

jako provoz loutkového divadla. V zimě loňského roku se nám totiž vrátily loutky a kulisy, které byly delší dobu zapůjčeny v Kyjovském muzeu.

O těchto a dalších záležitostech budeme moci blíže informovat až v příštím zpravodaji!

Krásné prožití Velikonoc a přícházejícího jara!

Pavlaína Náplavová

Vzpomínka na „Orelské srdce“

V lednu tohoto roku jsme se rozloučili s naší dlouholetou členkou Annou Grufíkovou, roz. Ingrovou.

Narodila se 10. 6. 1931, v době kdy jednota Orla v Miloticích byla již „zakoreněná a nesla své ovoce“. Tehdy bylo v naší jednotě osm cvičebních oddílů (mladší žáci, starší žáci, dorostenci, muži, mladší žačky, starší žačky, dorostenky a ženy), dále jednota provozovala orelskou knihovnu, nacvičovala ochotnická představení, pořádala téměř všechny kulturní akce v obci a v neposlední řadě poutní zájezdy (zejména na sv. Hostýn).

Jako malá Anna Ingrová cvičila mezi mladšímižačkami a později jako náčelnice (cvičitelka) vedla starší žačky a dorostenky, a samozřejmě byla také členkou ochotnického divadla, protože divadlo milovala.

Radikální útlum a konec činnosti zažila na vlastní kůži právě na pouti na Sv. Hostýně v srpnu roku 1948, kde se s nadšením shromáždilo přes sto tisíc orlů z republiky – avšak v závěru pouti přišla komunistická razie, která rozpustila shromáždění a pozatýkala všechny, kdo stáli v čele tehdejšího československého Orla. O tomto okamžiku vyprávěla svým vnukům s takovým důrazem, aby se na takovéto důležité události Orla nikdy nezapomnělo!

V roce 1991, kdy milotická jednota opět ožila pod vedením Františka Stráneckého, stala se Anna Grufíková opět členkou Orla. S nadšením přijala fakt, že její manžel František Grufík pomůže i přes svůj věk vést

vedením vystupovali chlapci na orelském festivale sportu a kultury se sestavou živých pyramid doprovázenou prvky skoků plavmo a salt, které je ve svých 63 letech jejich cvičitel naučil a názorně jim vše předvedl. Manželům Grufíkovým patří také poděkování, že po zrušení Orlovny, která měla sídlo na staré školce (již zbourané), hostili v letech 1998–2005 ve svém domě pravidelná zasedání orelské rady, kterých bylo do roka někdy i osm.

Jak už bylo zmíněno, vyprávěla o orelské práci vždy s překvapivým a živým nadšením, mluvila o všeobecném nadšení „zapálených orlů“, o tom, jak se s orelskými jednotami vzájemně zvali na svá nedělní setkání a všechny hosty si členové pak po mši rozebrali a pozvali k sobě domů na oběd a pak šli společně na odpolední program. Povzbuzovala nás a vybízela stále k orelské aktivitě... a i když jí na sklonku života ubývalo sil a čelila různým těžkostem, které život přináší, stále se vyptávala na to, jak cvičíme, kde s orlem jezdíme apod.

Manželé Anna a František Grufíkoví

A co se vyprávění Anny Grufíkové týká, uměla vyprávět s nadšením i úzkostí o všech krásách a těžkých chvílích života nejen svého, ale o krásných, veselých ale i tragických osudech jiných lidí, které poznala – a je opravdu škoda, že nikoho nenapadlo některá z těch vyprávění zachytit a natočit...

„Děkujeme a za Vaše orelské srdce!“

Upřímně děkuji orelskému výboru a redakci zpravodaje, za umožnění zveřejnění této vzpomínky a poděkování.

*Pavlaína Náplavová
vnučka Anny Grufíkové
jednatelka Orla jednoty Milotice*

*Anna Ingrová s Jakubem Šťastným
- oba cvičitelé orla Milotice*

Klub maminek

Děti a maminky se opět scházely na Rafandě ke společnému tvoření a hraní. V únoru jsme vyráběli valentýnská srdíčka, přáníčka pro maminky a jarní ptáčky. V neděli 24. března proběhl v kulturním domě již tradiční karneval pro děti, kde se nejen ony vyřádily, ale zapojili se i rodiče. Na červenec plánujeme oblíbenou procházku kolem rybníka, kterou zakončíme táborákem u Horáků.

Neváhejte a přidejte se k nám, scházíme se každý pátek v 17 hodin na Rafandě.

Klub maminek

Lyžařský kurs

Lyžařský kurs žáků 7. třídy proběhl v druhém týdnu po jarních prázdninách a již tradičně na chatě Orientka a ve Ski areálu Stará Ves u Rýmařova. Lyžníci v počtu 17 pod vedením pana učitele Mlýnka a paní učitelky Vrbové vše zvládli. Naučili se základy lyžování, a i když 12 z nich stálo na lyžích poprvé, všechno včetně jízdy na vleku dokázali na výbornou. Ti, kteří lyžovat uměli, se zdokonalili a zlepšili. Počasí nám přálo, sluníčko pěkně svítilo. A protože nás autobus v sobotu odvázel až po obědě, lyžovali jsme i v den odjezdu, a stáli tak na lyžích celkem sedm krásných dní. Kurz proběhl ve spolupráci se ZŠ Mírové náměstí Hodonín, takže naši žáci poznali nové kamarádky a kamarády. A mnozí z nich se s nimi v sobotu smutně loučili.

Mgr. Zbyněk Mlýnek

Zimní hrátky

Ve čtvrtek 21. února jsme v naší škole přivítali žáčky 5. třídy s jejich třídní učitelkou ze ZŠ Vacenovice. Spolu s milotickými páťáky u nás strávili zábavné dopoledne. V tělocvičně se všichni s chutí zapojili do deseti připravených aktivit, ve kterých mohli zúročit nejen své znalosti, ale i dovednosti. Žáci vytvořili deset barevných týmů a řešili slovní přesmyčky, „čarovali“ s čísly, třídili živočichy, skákali přes potok, skládali origami a puzzle, házeli „sněhovou koulí“...

Na základě získaných indicií museli přijít na jméno slavné české sportovní osobnosti, což se všem povedlo. Poté se vacenovičtí páťáci přesunuli do třídy, kde zhlédli prezentaci o milotické škole a mohli pak diskutovat se svými staršími kamarády. Na závěr si všichni zahráli zajímavé deskové hry. Žáci si odnesli sladkou odměnu, pamětní list a doufáme, že i spoustu pěkných zážitků s novými kamarády.

Mgr. Radka Pavelková

Recitační soutěž

Dne 5. března se konalo školní kolo recitační soutěže. Již tradičně byli žáci rozděleni do čtyř kategorií podle věku. I když je vzhledem k dnešní době mobilních telefonů znát pokles čtenářského zájmu, najdou se stále tací, kteří jsou ochotni věnovat svůj volný čas četbě a rozvíjet krásy českého jazyka. Za to jim patří velký dík a obdiv!

Vítězům držíme palce v okresním kole v Hodoníně a všem moc gratulujeme a děkujeme za účast.

Mgr. Ivana Smoláková

1. kategorie

2. kategorie

3. kategorie

4. kategorie

Karneval mateřské školy

I letošní školní rok jsme uspořádali dětský karneval, který se uskutečnil ve středu 20. února 2019 v místní tělocvičně. V průběhu karnevalu jsme společně s dětmi a rodiči hráli spoustu her jako „Obálka s úkoly“, „Tančící kruh“ a „Rybičky“. Kromě her jsme soutěžili o sladké odměny. Na závěr karnevalu proběhla tombola, která byla díky sponzorům bohatá.

Jsm rádi, že se karneval opět vydařil a děkujeme všem, kteří jakýmkoliv způsobem tuto akci podpořili. Poděkování patří i panu Presovi, který nám naladil příjemnou taneční atmosféru.

Kateřina Gergelová

Milotická vinařství opět bodovala

Pomalu se stává pravidlem, že v jarním zpravodaji se s námi podělí o své úspěchy dvě největší milotická vinařství, a protože se mají opět čím chlubit, rádi výsledky zveřejníme:

Fenomenální úspěch v Paříži!

Do soutěže Vinalies Internationales Paris 2019 bylo přihlášeno 3340 vín ze 45 zemí světa. Porotci ocenili naše vinařství šesti zlatými a třemi stříbrnými medailemi, což je nejlepší výsledek v historii vinařství. Nejlepší vína ze soutěže se na podzim opět objeví v proslulé publikaci 1000 Vins du Monde, která je často označována za vinařský ekvivalent známého Michelinského průvodce světem gastronomie. Na 21. ročníku soutěžní přehlídky vín Vinum Juvenale 2018 jsme získali hned 15 ocenění a umístili jsme se jako nejlepší vinařství. Získali jsme šestkrát Vítěz kategorie, dvakrát Zlatou medaili a sedmkrát stříbrnou medaili. Na mezinárodní výstavě vín Vitia Aurea Modra jsme získali tři stříbrné medaile a šest bronzových. Úspěchem byla také účast našeho vinařství na soutěži Women and

Wines of the World International Competition v Monaku, kde jsme posbírali celkem 12 ocenění (2x Nova Diamant Memorable a 10x Nova Diamant Admirable).

Na soutěži Concours International des Vins de Terroir Brignoles ve Francii jsme získali 11 ocenění (6x Diamant Admirable a 5x Argent Remarquable).

Na soutěži International Rosé Wine Guide Monaco jsme získali Diamant Admirable (šampion soutěže a 3x stříbrná medaili).

Marie Miščíková, Vinařství Krist

Vinařství Metroflora

Společnost Metroflora se také pravidelně zúčastňuje soutěžní přehlídky vín Vinum Juvenale, kde v letošním ročníku získala na 14 vystavovaných vzorků 10 medailí a to 3x vítěz kategorie, 4x zlatá medaile a 3x stříbrná medaile. Dále získala řadu významných ocenění na Slovenských profi výstavách.

Ivana Svobodová

Z časů baroka – fakule a mentiky

V letech 1762–1780 byl majitelem milotického panství kanovník a pozdější probošt olomoucké kapituly František Ludvík Serényi (1705–1780), který byl kromě jiného proslulý nebyvalou aktivitou na poli duchovním. Kupříkladu v roce 1773 stál u založení zbožného bratrstva Nejsvětější svátosti v Miloticích, jehož zaměřením byla eucharistická úcta. K tomuto účelu dal zhotovit výstavní rokokovou monstranci. A patrně v tomto období můžeme hledat také začátek milotického „nošení“ fakulí při slavnostních mších svatých. Fakule jsou čtyřboké, dřevěné, asi 1,6 metru dlouhé, černě natřené tyče, na horním konci opatřené plechovou hlavicí s pružinou k uchycení svíčky. Kostelní inventář si jich všimá teprve od r. 1790. Přítomnost takovýchto „pochodní“ měla a má přispívat k větší oslavnosti mešních bohoslužeb. Hořící svíce v liturgii vyjadřuje

několik skutečností, především však symbolizuje Ježíše Krista jako světlo světa. Fakulí je dodnes celkem šest. Nosiči fakulí, tzv. fakulanti, stojí s fakulemi při bohoslužbě vždy vpředu u oltáře, tři na levé straně a tři na pravé. Až do liturgické reformy však stávali po stranách hlavního oltáře za oltářní mřížkou, tedy prostoru, který byl během mše vyhrazen pouze sloužícímu knězi, asistenci a ministrantům.

Dnes je služba fakulantů vnímána jako funkce náležící pouze svobodným mláďencům, což však neodpovídá historické skutečnosti. Fakulanti bývali dvojího druhu. Těmi předními byli až do poloviny 20. století představení obce Milotice či muži-sedláci, kteří drželi fakule o Vzkříšení a na Boží hod velikonoční, dále o Božím hodu svatodušním, o Božím Těle a při jiných příležitostech. Naproti tomu svobodní mláďen-

ci byli fakulanti (pouze) o Narození Páně a dalších svátcích doby vánoční, podle toho, za koho byly zrovna slavné bohoslužby slouženy – milotičtí chlapci drželi fakule na sv. Štěpána, mládenci z přifařených Vacenovic na Nový rok a chlapci ze Skoronic na svátek Jména Ježíš (zpravidla mezi 1.–6. lednem). Držet fakuli bylo považováno za čest a zvláštní vyznamenání. Svobodní mládenci byli oděni do parádního kroje a pochodně měli v horní části ozdobené voničkou s dvěma dívčími „drúženými“, jedním vpředu a druhým vzadu. Ženatí muži nosili fakule bez ozdob, za to oblečení do tzv. mentiků. Existovaly ovšem i výjimky. Vincenc Janalík zanechal zprávu, že na svátek Jména Ježíš v lednu 1850 drželi fakule navrátilí se vojáci z války oblečení do svých uniforem, když byla sloužena mše za jejich šťastný návrat i za padlé kamarády.

Užití fakulí nesouviselo výhradně se slavnými mšemi. Mohly se nosit také při slavnostních či naopak pohřebních průvodech – například v roce 1943 muži s fakulemi a mentíky doprovázeli rakev milotického faráře P. Ondřeje Bílka.

Nemyslím si, že by užívání fakulí v době barokní bylo nějakou výsadou, která by musela být dané farnosti udělována vyšší církevní autoritou, jak se domníval třeba V. Šťastný. Fakule byly od konce 17. století poměrně běžným „doplňkem“ církevních slavností v městských i významnějších venkovských farnostech, a to zejména v prostředí zbožných bratrstev. Jejich přítomnost při velkých mších svatých, dle mého soudu, suplovala ministranty-ceroferáře, kteří ve významnějších kostelech při pozdvihování drživali rozžaté fakule či svíce. Ještě na počátku 20. století, jak uvádí vacenovický rodák Jan Koutný, se fakule nosily kromě Milotic také v Osvětimanech, ve Bzenci a v Ježově. K roku 1861 jsou čtyři fakulanti-radní doloženi také ve Vracově, kde takto chodili až do první světové války.

V době svého zavedení v Miloticích nebyla tedy služba fakulantů něčím zvláště výjimečným. Výjimečnou ji dnes činí to, že se její tradice na rozdíl od jiných obcí drží v Miloticích v podstatě nepřetržitě už asi 250 let.

Chtěl bych dnes pojednat ještě o výše zmíněných mentících. Jednalo se o dlouhé „uherské“ modré či černé soukenné kabáty podšíité ovčí srstí, které se oblékaly na slavnostní kroj. Tyto kožichy nebyly součástí pouze milotického kroje. Rozšířené byly po celém

Slovácku, ale i jinde po Moravě a v tehdejších Uhrách. U mužů sahaly mentíky pod kolena, ženy je měly po okraj sukní.

Jednalo se o velmi slavnostní součást kroje, která byla vyhrazena největším církevním slavnostem a také přechodovým obřadům, jako byly křty a zejména svatby. Pravzory mentíků lze podle A. Jeřábkové hledat patrně ve šlechtickém oděvu 17. století, který pak záhy pronikl do městských a lidových vrstev. Takovýto modrý soukenný kožich se objevuje již r. 1727 v nejstarší dochované pozůstalosti v Kyjově a běžně se nachází v pozůstalostech z osmnáctého i první poloviny 19. století. Mentík byl oproti tehdejšímu obyčejným bílým kožichům (tzv. vepřákům) dražší záležitostí – bílý kožich měla každá žena či muž, mentík ne. Proto se v pozůstalostních inventářích objevuje u osob zpravidla několik levnějších bílých kožichů či halen, avšak pouze jeden mentík, jako například u Anny Marciánové z Milotic, kdy byly po její smrti r. 1773 zapsány dva kožichy a jeden mentík.

Na milotickém panství takovýto modrý kožich oblékali muži i ženy v každém ročním období, podle toho, jak si to církevní kalendář či daná životní událost žádala. K roku 1836 se dochoval popis mentíku ženicha – chrpově modrý kožíšek uherského vzoru s kulatými cínovými knoflíky, podšíitý ovčí srstí. Mentíky byly zdobeny šňůrováním, rukávy i krk byl u mužských kabátů olemován černou beráncí kožešinou, v případě ženského kabátu světlou kožešinou liščí. Na zádech měl každý mentík ozdobné střapce.

Vzhledem k tomu, že povaha mentíků byla

obřadní, mohla by nás napadnout asociace se Starým zákonem. Tehdy měl každý muž-Izraelita jako člen vyvoleného národa nosit na svém šatu střapce (Deut 22, 12). Pohled na střapce připomínal, že je Hospodinův, že se řídí jeho příkazy (Num 15, 38–39). V případě mentíků a novozákonního pohledu se tato symbolika týkala i žen.

Podle J. Koutného byly mentíky běžnou součástí kroje přibližně do poloviny 19. století, pak se začaly zvolna vytrácet. Jejich význam a neodmyslitelná spjatost s církevním životem však byla zřejmá ještě na počátku 20. století. Když se poslední takové kabáty v Miloticích dotrhávaly, dal milotický starosta podle jejich vzoru někdy před rokem 1907 ušít šest nových mužských mentíků pro kostelní potřeby. Na rozdíl od těch původních už nebyly podšity kožešinou, nýbrž flanelem, a byly méně premované. V těchto mentících pak milotičtí radní a ženatí muži v následujících desetiletích chodili s fakulemi. Na slavnostní kroj oblékali mentíky také muži, kteří při Božím Těle drželi baldachýn a dvě lucerny. Takto se mentíky užívaly až zhruba do 50. let 20. století, kdy byl komunistickým režimem omezen církevní život.

Dochované mentíky už bohužel proporcčně nevyhovují dnešní generaci mužů. Mentík, součást nejslavnostnějšího milotického kroje, si jistě zasluhuje obnovu a navrácení svého původního významu, zvlášť když je máme podle čeho ušít. Nad to je jejich pořizovací cena v porovnání s bílými kožichy asi 3–4x nižší. Paradoxně oproti minulým staletím.

Václav Lunga

Milotičtí radní v mentících v roce 1907

Svobodný mládenec s nazdobenou fakulí v roce 1907

Fotka mužů v mentících a s fakulemi, pořizená r. 1978 pro národopisnou společnost

Milotice - zpravodaj - čtvrtletník, XXI. ročník, 1. číslo. Vychází 1. 4. 2019. Vydává obec Milotice v nákladu 650 výtisků. Reg. OkÚ Hodonín pod reg. číslem MK ČR E 12381. Redakční rada: L. Knotková, V. Lunga, J. Levek (-jl-), I. O. Straka (-ios).

Uzávěrka příštího čísla: 1. 6. 2019. Redakce si vyhrazuje právo podle potřeby příspěvky krátit a upravovat.

Názor redakce se nemusí shodovat s názory příspěvovatele. Grafická úprava a tisk: Tiskárna Brázda Hodonín.